

ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE
58. SREČANJE MLADIH RAZISKOVALCEV SLOVENIJE 2024

INOVACIJSKI PREDLOG
ZAČETNI TEČAJ SLOVENŠČINE JULINGO

Raziskovalno področje: slovenski jezik
Aplikativni inovacijski predlogi in projekti

Avtorici: Julija Gec in Julija Gerlič
Mentorica: mag. Blanka Kovačec
Osnovna šola Maksa Durjave Maribor

Maribor, april 2024

KAZALO

POVZETEK	3
1 UVOD	4
1.1 Namen in cilj inovacijskega predloga	4
1.2 Predvidena nova spoznanja	5
1.3 Metodologija dela	5
2 TEORETIČNI DEL	7
2.1 Učenci priseljenci	7
2.2 Vključevanje učencev priseljencev v šolsko okolje	7
2.3 Učenje slovenščine kot drugega jezika	8
3 PRAKTIČNI DEL	10
3.1 Analiza anketnega vprašalnika za učence	10
3.2 Analiza intervjuja s priseljenko	11
3.3 Analiza intervjujev z učiteljicama slovenščine na naši šoli in edinega izpolnjenega anketnega vprašalnika	12
3.4 Priprava tečaja slovenščine	13
3.5 Opis posnetih lekcij	17
4 RAZPRAVA, INTERPRETACIJA REZULTATOV	21
5 SKLEP	23
6 DRUŽBENA ODGOVORNOST	24
7 VIRI IN LITERATURA	25
8 PRILOGE	31
8.1 Anketni vprašalnik za učence	31
8.2 Intervju z učenko priseljenko	33
8.3 Intervjuja z učiteljicama slovenščine	34
8.4 Izpolnjen vprašalnik za učitelje slovenščine kot drugi tuji jezik	38

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Število učencev priseljencev v zadnjih letih na mariborskih šolah</i>	8
<i>Tabela 2: Odgovori učencev</i>	32

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Testni ogled video posnetkov z učenci priseljenci naše šole</i>	6
<i>Slika 2: Čas za slovenščino 1</i>	14
<i>Slika 3: Slika jezika</i>	15

POVZETEK

V inovacijskem predlogu sva se osredotočili na učenje slovenščine kot drugega jezika. Imava kar nekaj sošolcev, ki so se preselili v Slovenijo. Ko so se začeli učiti slovenščino, niso imeli nobenega spletnega orodja, ki bi jim pomagalo, da bi se lahko samostojno učili. Odločili sva se, da novo priseljenim učencem omogočiva začetno učenje slovenščine s pomočjo video posnetkov na kanalu YouTube, ki sva jih sami posneli in zmontirali. Preden sva se lotili praktičnega dela, sva s pomočjo intervjujev izvedeli, kako so se priseljenci naše šole počutili prvo leto v Sloveniji in kaj so pri učenju slovenščine najbolj potrebovali, ampak jim to ni bilo dostopno.

1 UVOD

Kot mladi raziskovalki sva bili že zelo uspešni, saj se najin inovacijski predlog še vedno uporablja v praksi. Zaradi tega sva tudi letošnje šolsko leto želeli narediti nekaj koristnega. Na našo šolo in v naš razred je vključenih kar nekaj učencev, katerih materni jezik ni slovenščina. Tudi sami imava kar nekaj sošolcev, ki so se pred kratkim preselili v Slovenijo. Opažava, da tem učencem ni lahko, čeprav se učitelji trudijo s prilagajanjem in so jih vrstniki sprejeli. Posebej je to očitno takrat, ko govorijo jezik, ki ni soroden slovenščini.

Ko pridejo na našo šolo novi učenci priseljenci, se za njih organizira tečaj slovenščine kot drugega jezika. Po navadi ne znajo niti besedice slovensko in se njihovo učenje slovenščine začne šele v šoli. Dobro bi bilo, da bi že pred vstopom v šolo usvojili vsaj neko osnovno besedišče, da bi jim bilo v šoli lažje. Ko so se najini vrstniki začeli učiti slovenščino, niso imeli nobenega spletnega orodja, ki bi jim pomagalo, da bi se lahko samostojno učili.

Zaradi zgoraj navedenih razlogov sva se odločili, da novopriseljenim učencem omogočiva začetno učenje slovenščine s pomočjo prosto dostopnim videoposnetkov na kanalu YouTube, ki sva jih sami pripravili in posneli. Preden sva se lotili praktičnega dela, sva s pomočjo intervjujev izvedeli, kako so se priseljenci naše šole počutili prvo leto v Sloveniji in kaj so pri učenju slovenščine najbolj potrebovali, ampak jim to ni bilo dostopno.

1.1 Namen in cilj inovacijskega predloga

Želeli sva pripraviti uporaben spletni tečaj slovenščine, ki bi bil namenjen učencem priseljencem ob vstopu v novo šolsko okolje ali pred njim, da bi se potem lažje znašli na šoli in pri pouku. Pomembno se nama zdi, da bi imeli učenci že na začetku usvojeno osnovno besedišče, ki se nanaša na pozdravljanje, predstavitev, na šolsko okolje in delo v razredu.

1.2 Predvidena nova spoznanja

Rezultat najinega dela bo spletni tečaj slovenščine kot drugega jezika Začetni tečaj slovenščine Julingo. Objavljen bo na YouTube kanalu in bo dostopen vsem, ki se želijo učiti slovenščino. Pod posameznimi posnetki bodo objavljene povezave do spletnih nalog za utrjevanje snovi. Tako se bodo lahko učenci že pred vstopom v novo šolsko okolje naučili nekaj slovenskih besed in fraz, zaradi česar se bodo bolje počutili in lažje vključili.

Postavili sva dve hipotezi:

HIPOTEZA 1: Tudi učenci lahko pomagamo novopriseljenim vrstnikom. Midve bova pomagali tako, da bova pripravili začetni spletni tečaj slovenščine kot drugega jezika. Začetni tečaj slovenščine Julingo bo dostopen vsem, ki se bodo želeli učiti slovensko.

HIPOTEZA 2: Začetni tečaj slovenščine Julingo bo omogočil učencem, da se bodo lažje vključili v šolsko okolje.

1.3 Metodologija dela

Najprej sva se seznanili z obravnavano temo s pomočjo strokovne literature.

Nato sva pripravili vprašalnik, s pomočjo katerega sva povprašali učence priseljence na naši šoli, na kakšen način so se učili slovenskega jezika, da bi se seznanili z njihovo izkušnjo in pridobili ideje, kako jim lahko pomagava pri učenju jezika.

Sledil je pogovor z mentorico, ki ima izkušnje z učenjem slovenščine kot drugega jezika. Seznanili sva se z gradivom in metodami učenja. Skupaj smo pripravile načrt.

Posneli sva krajše posnetke, na katerih sva obravnavali začetne vsebine tečaja slovenščine kot drugega jezika. Te posnetke sva nato s pomočjo aplikacije CapCut zmontirali v smiselne celote.

Testno so si posnetke ogledali učenci, ki so v letošnjem šolskem letu prišli na našo šolo.

Slika 1: Testni ogled video posnetkov z učenci priseljenci naše šole (lastni vir)

Po ogledu je sledila evalvacija: učenci so povedali svoje vtise in pridobili sva povratno informacijo.

Iz vseh posnetkov in fotografij, ki so bili posneti med pripravo inovacijskega predloga, sva s pomočjo aplikacije CapCut pripravili krajše učne lekcije. Registrirali sva se na YouTubu in jih objavili na kanalu Začetni tečaj slovenščine Julingo, ki je namenjen začetnemu učenju slovenščine, da se bodo lahko na novo prispeli učenci lažje znašli v novem okolju.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Učenci priseljenci

V inovacijskem predlogu uporabljava izraz učenci priseljenci in ne učenci tujci, ker se nama zdi ustrežnejši in prijaznejši.

V Predlogu programa dela z otroki priseljenci na področju predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja je otrok priseljenec otrok v vrtcu, učenec v osnovni šoli in dijak v srednji šoli, ki ni rojen v Sloveniji in se je sem priselil zaradi ekonomskih ali drugih razlogov, ali otrok, ki prosi za mednarodno zaščito, ali otrok z mednarodno zaščito (Jelen Madruša in Majcen, 2018).

Po Vižintin (2017, str. 15) se za priseljence uporabljajo različni termini: »*priseljenci, migranti, tujci, otroci priseljencev, otroci z migrantskim ozadjem, otroci s priseljenjskim ozadjem, otroci (etničnih) manjšin, učenci tujci*«.

V SSKJ (2014) najdemo razlago besede priseljenec:

priseljenec -nca m (é) kdor se priseli: nezaupljivo sprejeti priseljence; ameriški priseljenci; kolonija priseljencev.

2.2 Vključevanje učencev priseljencev v šolsko okolje

Po 10. členu Zakona o osnovni šoli imajo »*otroci, ki so tuji državljani oziroma osebe brez državljanstva in prebivajo v Republiki Sloveniji, imajo pravico do obveznega osnovnošolskega izobraževanja pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije*«. (Zakon o osnovni šoli, UL RS)

Po 15. členu Zakona o osnovni šoli se za učenca priseljenca iz druge države »*lahko v dogovoru s starši med šolskim letom prilagodijo načini in roki za ocenjevanje znanja, število ocen ter drugo.*

Znanje učenca priseljence iz druge države se lahko ocenjuje glede na njegov napredek pri doseganju ciljev oziroma standardov znanja, opredeljenih v učnih načrtih.

O prilagoditvah ocenjevanja med šolskim letom iz tega člena odloči učiteljski zbor. Prilagoditve ocenjevanja med šolskim letom se učencu priseljencu iz druge države upoštevajo največ dve šolski leti po vključitvi v osnovno šolo v Republiki Sloveniji.

V medijih sva zasledili, da je v zadnjih letih na mariborskih šolah kar trikrat več učencev priseljencev. Učitelji in ravnatelji prosijo za ukrepe, s katerimi bi razbremenili učitelje, saj delo s učenci priseljenci postaja vedno težje in sami več ne bodo zmogli. Kolegij mariborskih ravnateljev ima tudi nekaj predlogov, s katerimi bi zaustavili trenutno "krizo". Na Mestni občini Maribor so s problemom naraščanja števila učencev priseljencev seznanjeni, a povedo, da sami ne morejo razreševati ničesar, saj imajo enak problem tudi drugod po Sloveniji.

Tabela 1: Število učencev priseljencev v zadnjih letih na mariborskih šolah (vir: Potočnik, 2023)

ŠOLSKO LETO	ŠTEVILO UČENCEV PRISELJENCEV
2016/2017	314
2017/2018	648
2018/2019	619
2019/2020	857
2020/2021	908
2021/2022	944

2.3 Učenje slovenščine kot drugega jezika

Šole morajo zagotoviti učenje slovenščine kot drugega jezika.

V Pravilniku o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole (2021) je v 43.c členu zapisano, da lahko šola dobi sistematizirano delovno mesto strokovnega delavca za izvajanje poučevanja slovenščine kot drugega jezika, če se do konca oktobra tekočega šolskega leta prvič vključi devet ali več učencev priseljencev. Če se v šolo vključi od 9 do 17 učencev, je delež

delovnega mesta 0,25. Če se v šolo vključi od 18 do 26 učencev, je delovni delež 0,50. Če se v šolo vključi od 27 do 35 učencev, je delovni delež mesta 0,75, če se v šolo vključi od 36 do 44 učencev, pa je delovni delež delovnega mesta 1.

Po raziskavah usvajanje jezika traja ob šolanju (med poukom in brez dodatnega učenja jezika) tri do pet let. Šele takrat učenci obvladajo jezik na osnovni stopnji konverzacije. Kar štiri do sedem let pa traja, da obvladajo jezik na akademski stopnji (Cummis v Knaflič v Vižintin, 2017).

Vinžintin (2017) poudarja, da je učenje jezika večleten in dolgotrajen proces in da vključevanje otroka ni le učenje slovenščine. Priporoča dejavnosti, ki učencem priseljencem nudijo kakovostno in strokovno podporo, da se lahko uspešno vključijo. Te dejavnosti so:

- *»pouk slovenščine kot drugega jezika,*
- *dveletno prilagojeno ocenjevanje,*
- *individualni program,*
- *vključevanje v razširjen program,*
- *uvajalnica,*
- *priprava razredne skupnosti na sprejem otrok priseljencev,*
- *medvrstniška podpora«* (2017, str. 205).

Po Kovačec in Hercog (2021) se je organizacija tečajev slovenščine v strnjeni obliki dokazala kot odličen primer lažjega vključevanja v vsakodnevne aktivnosti šole. Začetni tečaji so bili ponujeni vsem učencem, učenci prve triade so bili v homogeni skupini, učenci druge in tretje triade pa v heterogenih skupinah. Prav tako avtorici opozarjata, da se učenje jezika ne konča pri učitelju slovenščine, saj so vsi učitelji, ki so v stiku z učencem priseljencem, hkrati tudi učitelji slovenščine. Seveda pa je treba vsebine za te učence nekoliko prilagajati.

3 PRAKTIČNI DEL

3.1 Analiza anketnega vprašalnika za učence

Želeli sva se seznaniti z izkušnjo, ki jo imajo učenci priseljenci ob vstopu v novo šolsko okolje, zato sva pripravili anketni vprašalnik. Izpolnilo ga je enajst učencev priseljencev, od tega sedem učenk priseljenk in štirje učenci priseljenci. Anketiranci so stari od deset do petnajst let, torej obiskujejo 5.–9. razred naše osnovne šole.

Odločili sva se za vprašanja odprtega tipa, saj sva želeli, da sami podajo odgovore, da bi dobili boljši vpogled v njihovo situacijo. Vendar je bilo takšen tip odgovorov težje analizirati, saj so npr. vprašanje: *Katera snov ti je povzročala največ težav?* različno razumeli. Eden od anketiranih je odgovoril, da naravoslovje, čeprav je bila mišljena snov, ki so jo obravnavali na tečaju slovenščine.

Vprašali sva jih, kako dolgo so že v Sloveniji. Šest učenk priseljenk nama je odgovorilo, da so v Sloveniji dve leti, ena učenka je odgovorila, da je v Sloveniji dve leti in pol. Ena od anketirank je v Sloveniji štiri leta, toliko časa pa sta tukaj še dva anketiranca. En učenec priseljenec nama je zaupal, da je v Sloveniji eno leto.

Ko sva jih povprašali, kako so se začeli učiti slovenščino, nama je kar deset anketirancev povedalo, da s tečajem slovenščine v šoli, eden pa je odgovoril, da mu je doma pomagala mama (ta učenec je lansko leto obiskoval drugo šolo in je od septembra 2023 kot učenec priseljenec 2. leto pri nas).

Zanimalo naju je tudi, kolikokrat oziroma koliko časa so se na teden učili slovenščino. Tukaj sva dobili zelo različne odgovore. Štiri učenke in en učenec priseljenec so se slovenščino učili petkrat na teden po eno ali dve šolski uri. Ena učenka in en učenec priseljenec sta se učila vse dni v tednu (nekajkrat v šoli in potem doma), en učenec se je učil štirikrat na teden, dva učenca pa trikrat na teden.

Povprašali sva jih še, katera snov jim je povzročala težave. Tri učenke so nama zaupale, da jim nobena snov ni povzročala težav, enemu učencu pa je težave povzročala dvojina, drugemu branje

in razumevanje besedil, eni spreganje glagolov, drugi so težave delale besedne vrste, enemu pa sklanjanje samostalnikov. Ena učenka je odgovorila, da si je nekaj vsebin zapomnila takoj, za nekatere pa je potrebovala več časa. Odgovora ene učenke zaradi neustreznosti tukaj ne moreva upoštevati.

Zanimalo naju je tudi, ali imajo kakšen predlog, kako bi se lažje učili slovenščino. Pet učencev na to vprašanje ni odgovorilo. Dve učenki menita, da s pomočjo igre. Dve učenki sta pomislili na videoposnetke. En učenec meni, da bi bilo lažje, če bi se učili tudi sami doma. En učenec pa meni, da bi bilo lažje s pogovarjanjem.

Vprašali sva jih, ali bi jim bilo lažje, če bi imeli na voljo videoposnetke za učenje slovenščine kot drugega jezika. Sedem učencev je pritrdilo. Ena učenka meni, da bi ji bilo malo lažje, en učenec pa ni bil prepričan. Dve učenki sta menili, da jima to ne bi olajšalo učenja.

3.2 Analiza intervjuja s priseljenko

Našo šolo od septembra obiskuje tudi slepa deklica iz Makedonije, ki se je pred prihodom v Slovenijo preko spletnega tečaja, ki je potekal preko aplikacije Zoom, naučila osnov slovenščine. Slovenščine se je učila malo več kot pol leta (približno tri mesece pred prihodom v Slovenijo in tri mesece po njem), dvakrat tedensko po devetdeset minut. Zdaj pa obiskuje nadaljevalni tečaj slovenščine na naši šoli.

Povedala nama je, da se je najprej naučila, kako se predstaviti. Drugim priporoča enako. Dodala je, da je dobro poznati navodila, ki jih učitelji redno uporabljajo, in spreganje glagola biti. Zaupala nama je, da ji nič ni delalo večjih težav pri učenju slovenščine, niti dvojina. Pomembno se ji je zdelo, da se pred prihodom v Slovenijo nauči osnov slovenščine, saj lahko zdaj sodeluje pri pouku, česar brez znanja jezika ne bi mogla. Pravi, da ji zelo pomaga, ko sliši rabo slovenščine v pogovorih.

3.3 Analiza intervjujev z učiteljicama slovenščine na naši šoli in edinega izpolnjenega anketnega vprašalnika

Na naši šoli imamo 9 % učencev priseljencev 1. leto in 6 % priseljencev, ki so na naši šoli 2. leto. Učence od 4. do 9. razreda poučujeta učiteljici, ki imata kar nekaj izkušenj pri poučevanju slovenščine kot drugega jezika, sta pa tudi učiteljici slovenščine na naši šoli in učencem priseljencem prilagajata učne vsebine oz. jih tudi med poukom učita slovenščino kot drugi jezik. Naša šola ponuja začetni tečaj slovenščine (za učence priseljence, ki so prvo leto v Sloveniji) in nadaljevalni tečaj slovenščine (za učence priseljence, ki so v Sloveniji drugo leto). Za učence priseljence, ki so v Sloveniji prvo leto, so učitelji slovenščine kot drugega jezika dobili 385 sistemiziranih ur. Na naši šoli z učenci priseljenci od prvega do tretjega razreda delata dve učiteljici, od četrtega naprej pa štiri. Učenci priseljenci od prvega do tretjega razreda imajo tečaj slovenščine vsak dan po pol ure, nato pa še dodatne ure po potrebi. Za učence od četrtega do devetega razreda pa je bil tečaj prvo ocenjevalno obdobje organiziran tako, da je dnevno vsak imel vsaj eno uro tečaja. Ker se pa učenci priseljenci priključujejo tudi med šolskim letom, se število ur za posameznega učenca spremeni glede na znanje in napredek učenca.

Na začetnem tečaju slovenščine na naši šoli pri starejših učencih delajo s Sliko jezika in z učbenikom Čas za slovenščino 1, z mlajšimi učenci pa s Sliko jezika in priročnikom Križ Kraž. Poudarek je na usvajanju besedišča, pravilnem zapisovanju in govoru. Za nadaljevalni tečaj slovenščine učitelji niso dobili sistemiziranih ur, a to rešujejo tako, da dve učiteljici učita učence po pouku, hkrati pa se lahko učenci udeležijo tečaja na mentorskih urah. Na tečaju uporabljajo učbenik Čas za slovenščino 2. Večina učencev se nadaljevalnega tečaja sicer ne želi udeležiti, saj bi ga morali obiskovati tudi po pouku.

Učiteljice želijo, da bi bile skupine učencev priseljencev homogene, vendar to ni mogoče v celoti, saj je napredek učencev raznolik, prav tako pa se učenci tečaju ne priključijo istočasno (na začetku šolskega leta), ampak tudi med šolskim letom.

Učiteljem je zaradi učencev priseljencev, učencev z posebnimi potrebami in nadarjenih učencev vedno težje, zato bi bilo boljše, da bi se učenci priseljenci prvo leto intenzivno učili slovenščino kot drugi jezik in pri urah sodelovali le tam, kjer bi lahko vsaj malo sledili pouku.

Kadar so učenci priseljenci v Sloveniji več kot dve leti, nimajo pri pouku več nikakršnih prilagoditev, učenje jezika pa traja več kot dve leti. V tem primeru bi bilo dobro razmisliti o dodatni pomoči učencu priseljencu, pri katerem ni napredka zaradi jezikovne prepreke.

Da bi preverili, kako je s poučevanjem slovenščine na drugih šolah, sva anketni vprašalnik poslali na vse mariborske šole. Vrnjen je bil le en izpolnjen anketni vprašalnik. Na tej šoli imajo 6 % učencev priseljencev 1. leto in 3 % 2. leto. Učence priseljence poučuje ena učiteljica slovenščine, ki je zapisala, da se prvo leto učenci učijo predvsem s pomočjo jezikovnih kartic, slikovnega gradiva, ob branju slikopisov, sestavljanju lastnega slovarčka in besednih iger. Seveda pa je tudi nekaj slušnega in kasneje bralnega razumevanja. Drugo leto se učenci učijo tako, da je več bralnega razumevanja in pisanja. Meni, da imajo učenci dovolj ur slovenščine, da pa je veliko odvisno tudi od njih samih. Pri pouku lahko uporabljajo telefon in Google prevajalnik.

3.4 Priprava tečaja slovenščine

Preden sva začeli snemati in pripravljati posnetke, sva se morali pripraviti tudi sami. Najprej sva preučili gradivo, ki ga na naši šoli uporabljajo učenci priseljenci za učenje slovenščine (učbeniški komplet Čas za slovenščino 1). S pomočjo gradiva sva se odločili za vsebine, za katere meniva, da jih učenec najbolj potrebuje, da se lahko brez večjih težav vključi v novo okolje.

Slika 2: Čas za slovenščino 1 (VIR: Čas za slovenščino 1,b. d.)

Izbrali sva predvsem vsebine, ki so povezane s šolo (na primer šolski prostori in osnovna navodila pri uri); osnovne glagole, spreganje glagolov; samostalnike v imenovalniku, rodilniku in tožilniku; spol in število samostalnika; osnovne dialoge, vezane na šolo (osnovna vprašanja in odgovori nanje) ter besedišče, ki je povezano z uro, pozdravi, letnimi časi, deli dneva (omenili sva tudi mesece).

S pomočjo najine mentorice, ki se med drugim ukvarja tudi z poučevanjem učencev priseljencev slovenščine na naši šoli, sva se morali naučiti, kako didaktično sploh pristopiti k poučevanju novega jezika.

Ko sva imeli pripravljeno vso gradivo, sva lahko začeli s snemanjem. Snemanje nama je vzelo veliko časa, saj sva vsak posnetek želeli narediti čim bolj zanimiv in uporaben. Paziti sva morali, da sva uporabljali čim bolj osnovne ter učencem razumljive besede in fraze, da jih učenec priseljenec lahko hitro razume.

Želeli sva, da je vsak posnetek zanimiv in razumljiv gledalcu, zato sva uporabljali različne pripomočke (kot so predmeti ali kartice iz zelo uporabnega gradiva za začetno učenje slovenščine Slika jezika).

Slika 3: Slika jezika (VIR: Slika jezika b. d.)

K snemanju sva povabili tudi najine vrstnike, ki so nama z veseljem pomagali. Odločili sva se, da določene vsebine posnameva, nekatere pa razloživa s pomočjo prosojnic, h katerim sva dodali razlago.

Na koncu sva morali vse krajše posnetke s pomočjo aplikacije CapCut združiti v smiselne celote, kar nama je spet vzelo ogromno časa. Odločili sva se, da bova zagotovo posneli še nekatere ostale vsebine (deli telesa, oblačila, hrana ...), ki nama jih do zdaj zaradi stiske s časom ni uspelo.

Na YouTubu sva v svojem kanalu Začetno učenje slovenščine Julingo objavile posnete lekcije.

Posnetkom, ki so nastali, sva dodali povezave na interaktivne naloge, ki so že objavljene na spletu. Tako lahko učenci utrdijo svoje znanje. Pri interaktivnih nalogah sva bili pozorni na to, da ne bi bile preveč zahtevne za učence, ki se šele učijo slovenski jezik. Uporabili sva predvsem interaktivne vaje Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik Križ Kraž (<https://cs.ijs.si/tools/rpus/krizkraz/index.html>), kjer je zbrano vso osnovno besedišče. Uporabili sva tudi Interaktivno šolo slovenščine Barbare Upale in Nine Berlič, ki je nastala v okviru projekta Izzivi medkulturnega sobivanja (<https://medkulturnost.si/slikovni-slovar/#/>). Nekaj vaj sva dodali iz interaktivnih vaj za učence od 1. do 9. razreda (<https://interaktivne-vaje.si/index.html>), vendar sva bili pozorni, da so bile primerne začetni stopnji učenja jezika.

Nisva pa našli dodatnih interaktivnih vaj za učenje tožilnika in rodilnika, saj je bilo povsod besedišče preveč zahtevno oz. so naloge zahtevale poznavanje vseh sklonov. Mentorica nama je povedala, da se učenci na začetku naučijo rabe samostalnikov v imenovalniku (*To je ...*), nato v tožilniku (*Imam ... Gledam ... Jem ... Pijem ...* ipd.) in v rodilniku (*Ne maram ...*). Na nadaljevalnem tečaju pa spoznajo ostale sklone.

Meniva, da nama je uspelo pripraviti vsaj osnovni začetni spletni tečaj, s katerim se lahko učenec pripravi na prve dneve v šoli in samozavestneje vstopi v novo šolsko okolje. To je bil najin prvotni namen, kasneje pa sva ugotovili, katere vsebine bi še lahko bile uporabne.

3.5 Opis posnetih lekcij

PREDSTAVIMO SE (OSNOVNA VPRAŠANJA IN ODGOVORI)

Posnetek je dostopen na <https://youtu.be/y6I1S6cgvD4>.

S pomočjo tega posnetka se bodo učenci naučili odgovoriti na osnovna vprašanja o sebi.

ABECEDA

Posnetek je dostopen na <https://youtu.be/nF91PSLpCh0>.

S pomočjo tega posnetka se bodo učenci lahko naučili slovensko abecedo.

Interaktivne vaje:

– https://interaktivne-vaje.si/slovenscina_rs/abeceda.html

ŠOLSKE POTREBŠČINE

Posnetek je dostopen na <https://youtu.be/SktQerFowBI>.

S pomočjo tega posnetka se bodo učenci naučili poimenovati osnovne šolske potrebščine.

Interaktivne vaje:

– <https://cs.ijs.si/tools/rpus/krizkraz/index.html>

ŠOLSKI PROSTORI

Posnetek je dostopen na <https://youtu.be/dPKhXtw1X74>.

S pomočjo tega posnetka se bodo učenci naučili poimenovati šolske prostore in predmete v njih.

Interaktivne vaje:

– <https://medkulturnost.si/slikovni-slovar/#/ucilnice/besede/kaj-je-to-1>

NAVODILA V ŠOLI

Posnetek je dostopen na <https://www.youtube.com/watch?v=ZHqRB4JarA&t=12s>.

V tem posnetku so prikazana najpogostejša navodila v šoli.

GLAVNI ŠTEVNIKI

Posnetek je dostopen na <https://youtu.be/F6XdBCbbwtg>.

S pomočjo tega posnetka se bodo učenci naučili poimenovati glavne števnike do 100.

Interaktivne vaje:

- <https://medkulturnost.si/slikovni-slovar/#/garderoba/stevilke>
- <https://cs.ijs.si/tools/rpus/krizkraz/index.html>

VRSTILNI ŠTEVNIKI

Posnetek je dostopen na <https://youtu.be/Uerx2vjs4TY>.

S pomočjo tega posnetka se bodo naučili poimenovati vrstilne števnike.

Interaktivne vaje:

- https://interaktivne-vaje.si/slovenscina_rs/slovnica_2_5r_stevnik.html

DNEVI V TEDNU, MESECI, DELI DNEVA

Posnetek je dostopen na <https://youtu.be/jquS5IRCxoI>.

V tem posnetku so predstavljeni dnevi v tednu, meseci in deli dneva. Vključili sva tudi pozdrave.

Interaktivne vaje:

- https://interaktivne-vaje.si/spoznavanje_okolja/spoznavanje_okolja_1_3.html

KOLIKO JE URA?

Posnetek je dostopen na <https://youtu.be/VOfKMsUEdcs>.

S pomočjo tega posnetka se bodo naučili povedati, koliko je ura.

Interaktivne vaje:

- https://interaktivne-vaje.si/spoznavanje_okolja/spoznavanje_okolja_1_3_2.html

DRUŽINA

Posnetek je dostopen na https://youtu.be/VLy_1SmTWM0.

S pomočjo tega posnetka se bodo naučili:

- poimenovati člane,
- spremeniti številko samostalnika (sestra, brat),
- poimenovati odnose med družinskimi člani.

Interaktivne vaje:

- <https://cs.ijs.si/tools/rpus/krizkraz/index.html>

SPOL SAMOSTALNIKA

Posnetek je dostopen na https://youtu.be/tO_bD3idLX4.

S pomočjo tega posnetka se bodo naučili, kako prepoznamo spol samostalnika in kako določiti spol samostalnika.

Interaktivne vaje:

– <https://medkulturnost.si/slikovni-slovar/#/ucilnice/slovnica/table-spoli-1>

ŠTEVILO SAMOSTALNIKA

Posnetek je dostopen na https://youtu.be/7_pcMi_r7Os.

S pomočjo tega posnetka se bodo naučili, kako spremeniti število samostalnika.

Interaktivne vaje:

– <https://medkulturnost.si/slikovni-slovar/#/garderoba/table-ednina>

SPREGANJE GLAGOLOV

Posnetek je dostopen na <https://youtu.be/gwNVqqA4jwc>.

S pomočjo tega posnetka se bodo naučili, kako spregati glagole. Izbrali sva glagole, ki se jih učenci najprej naučijo na tečaju slovenskega jezika in jih na začetku najbolj potrebujejo. Opozorili sva tudi, kako se spremeni glagol iz nedoločnika in kako se dodaja končnice.

Interaktivne vaje:

– <https://cs.ijs.si/tools/rpus/krizkraz/index.html>

TOŽILNIK IN RODILNIK (Imam, gledam ... Ne maram ...)

Posnetek je dostopen na <https://youtu.be/LnLyDMnntOI>.

S pomočjo tega posnetka se bodo naučili sklanjati samostalnik glede na glagol, npr. *To je voda. Pijem vodo. Ne maram vode.*

HRANA IN PIJAČA

Posnetek je dostopen na <https://youtu.be/97xXFuU63AE>.

S pomočjo tega posnetka se bodo naučili, kako poimenovati hrano in pijačo, kako povedati, kaj radi jedo ali pijejo in česa ne marajo.

Interaktivne vaje:

- <https://cs.ijs.si/tools/rpus/krizkraz/index.html>
- <https://medkulturnost.si/slikovni-slovar/#/jedilnica>

4 RAZPRAVA, INTERPRETACIJA REZULTATOV

Ob zaključku lahko preveriva najini hipotezi.

HIPOTEZA 1: Tudi učenci lahko pomagamo novopriseljenim vrstnikom. Midve bova pomagali tako, da bova pripravili začetni spletni tečaj slovenščine kot drugega jezika. Začetni tečaj slovenščine Julingo bo dostopen vsem, ki se bodo želeli učiti slovensko.

To hipotezo lahko potrdiva, saj sva pripravili tečaj v obliki video posnetkov, ki so dostopni vsem na aplikaciji YouTube. S pomočjo ogleda posnetkov lahko učenci spoznajo osnovno besedišče, ki je vezano na šolsko okolje. Naslovi posnetih lekcij so: Predstavimo se (osnovna vprašanja in odgovori), Abeceda, Šolske potrebščine, Šolski prostori, Navodila v šoli, Glavni števnik, Vrtilni števnik, Dnevi v tednu, meseci, deli dneva, Koliko je ura, Družina, Spol samostalnika, Število samostalnika, Spreganje glagolov, Tožilnik in roditeljnik (*Imam, gledam ... Ne maram ...*), Hrana in pijača.

HIPOTEZA 2: Začetni tečaj slovenščine Julingo bo omogočil učencem, da se bodo lažje vključili v šolsko okolje.

Te hipoteze ne moreva potrditi v celoti, saj tečaja nisva mogli testirati na večji množici ljudi, vendar le na nekaterih učencih priseljencih na naši šoli. Na tečaju slovenščine sva jim pokazali nekaj posnetkov. Povedali so, da so jim bili zanimivi in razumljivi. Povezavo na začetni spletni tečaj sva po oddaji tega raziskovalnega predloga na regijski stopnji poslali zainteresiranim učiteljem, ki poučujejo slovenščino kot drugi jezik, in učencem, ki se učijo slovenščino kot drugi jezik. Sporočili so nama same pozitivne povratne informacije po ogledu posnetkov.

Zavedava se, da sva zagotovo kje napravili tudi kakšno jezikovno napako, za kar se vnaprej opravičujeva. Na eno od napak naju je opozorila tudi ena od učiteljic slovenščine v povratni informaciji, ki je bila sicer zelo pozitivna: »*Danes so si ogledali posnetke z novimi učenci iz Afganistana. Potem smo šli še po šoli in še mi pokazali predmeti in prostore. Edino tam je napaka, ko učenca reče vzami namesto vzemi.*« Verjetno ni edina. Sva se pa potrudili, kolikor sva se lahko. Samo snemanje in montaža posnetkov vzameta preveč časa, da bi popravljali posnetke za nazaj.

Ideja o začetnem spletnem tečaju je zaživela v praksi. Sedaj si spletni tečaj želiva še nadgraditi s kakšnimi drugimi vsebinami, česar se bova lotili takoj, ko nama bo dopuščal čas. Upava, da nama bo sledil še kdo in se bo na spletu pojavilo več začetnih tečajev slovenščine kot drugega jezika, ki bodo pripomogli k lažjemu in hitrejšemu učenju slovenščine.

5 SKLEP

Uspelo nama je pripraviti začetni tečaj slovenščine, čeprav ne v takšni obliki, kot sva ga prvotno načrtovali. Veliko časa nama je vzela priprava na snemanje, priprava gradiva, snemanje in montaža posnetkov. Nikoli nisva učili slovenščine kot drugi jezik, zato sva se morali tudi naučiti, kako se poučuje. Glede na odzive naših učencev priseljencev (posnetke sva jim pokazali na tečaju slovenščine), lahko rečeva, da so posnetki zanimivi in uporabni.

Posnetki so sedaj prosto dostopni na YouTube na najinem kanalu Začetno učenje slovenščine Julingo. Tako ga lahko najdejo vsi, ki se želijo učiti slovensko. Odločili sva se, da bova po oddaji inovacijskega predloga dodali še nekaj posnetkov. Ko nama bo čas dopuščal, bova posneli še kakšnega, v katerem bo besedišče vezano na oblačila, hrano in dom. Morda pa dobiva še kakšno drugo idejo, ki bi bila uporabna, in presenetiva še s kakšnim posnetkom.

6 DRUŽBENA ODGOVORNOST

Namen najinega inovacijskega predloga je bil omogočiti vsem učencem priseljencem spletno učenje slovenščine. S posnetki sva želeli pomagati učencem priseljencem in jim olajšati stres pred in med vključitvijo v novo okolje. Nekaj učencev priseljencev prihaja iz socialno šibkih okolij in si sami ne morejo privoščiti tečajev slovenščine. Na spletu sva preverili, da so cene na Centru za slovenščino kot drug tuj jezik za individualni pouk od 34 do 42 evrov, za začetni 30-urni tečaj Okusimo slovenščino na spletu pa 345 evrov, za 20-urni intenzivni tečaj na spletu pa 256 evrov.

S pripravo spletnega tečaja sva se sami veliko naučili. Upava, da sva naredili nekaj koristnega in bo spletni tečaj uporaben za novopriseljene učence. S tem, ko sva v okviru inovacijskega predloga ponovno naredili nekaj uporabnega, sva se še bolj razvili čut za druge in ostale socialne spretnosti.

Morda pa bova s svojo idejo začetnega spletnega tečaja navdušili še koga, ki bo prosto dostopno objavljaj svoje posnetke, s pomočjo katerih se bodo lahko vsi učenci učili slovenskega jezika.

7 VIRI IN LITERATURA

Hercog, K. in Kovačec, B. Od tečaja do pouka: podpora učencu priseljencu pri učenju jezika. V *Za medkulturno sobivanje v vrtcih, šolah in lokalnih okoljih*. Zaključna publikacija projekta Izzivi medkulturnega sobivanja (2021). Ljubljana: ISA institut.

Jelen Madruša, M., in Majcen, I. (2018). *Predlog programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja*. Ljubljana: ISA institut

Knez, M. (2017). *Čas za slovenščino 1. Učbenik za začetno učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika za najstnike*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Potočnik, J. (2023). *V mariborskih osnovnih šolah v zadnjih letih trikrat več otrok priseljencev, ravnateljji prosijo za pomoč*. Pridobljeno 23. 1. 2024 s

<https://maribor24.si/lokalno/dnevnavmariborskih-osnovnih-solah-v-zadnjih-letih-trikrat-vec-otrok-priseljencev-ravnateljji-prosijo-za-pomoc/>

Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli (2013).

Uradni list Republike Slovenije, št. 52/13. Pridobljeno 7. 10. 2023 s

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV11583>

Slovar slovenskega knjižnega jezika (2014). Elektronska objava. Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in avtorji. Pridobljeno 7. 10. 2023 s

<https://www.fran.si/iskanje?FilteredDictionaryIds=130&View=1&Query=priseljenc>

Vižintin, M. A. (2017). *Medkulturna vzgoja in izobraževanje vključevanje otrok priseljencev*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.

Zakon o osnovni šoli (1996). Uradni list RS, št. 81/06. Pridobljeno 7. 10. 2023 s

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO448>

INTERAKTIVNE VAJE

Križ kraž. (b. d.) Interaktivne vaje Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik. Pridobljeno 4. 2. 2024 s <https://cs.ijs.si/tools/rpus/krizkraz/index.html>

Upale, B. in Berlič, N. (b. d.) *Interaktivna šola slovenščine*. Pridobljeno 4. 2. 2024 s <https://medkulturnost.si/slikovni-slovar/#/>

Interaktivne vaje za učence od 1. do 9. razreda. Pridobljeno 4. 2. 2024 s <https://interaktivnevaje.si/index.html>

DIDAKTIČNI PRIPOMOČEK

Moj prvi koledar (Viga).

Knez, M. (2013). *Slika jezika: slikovno gradivo za poučevanje slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

VIRI SLIK

Čas za slovenščino 1 (b. d.). Pridobljeno 23. 1. 2024 s

<https://centerslo.si/zaotroke/gradiva/gradivo-za-najstnike-2/cas-za-slovenscino-1/>

Slika jezika (b. d.). Pridobljeno 23. 1. 2024 s <https://centerslo.si/za-otroke/gradiva/slika-jezika/>

UPORABLJENE SLIKE V POSNETKIH

PREDSTAVIMO SE (OSNOVNA VPRAŠANJA IN ODGOVORI)

- <https://www.vecteezy.com/vector-art/5113024-cartoon-cute-little-girl-waving-hand>
- https://www.freepik.com/premium-vector/cartoon-funny-little-boyposing_24261009.htm

ABECEDA

- <https://www.vecteezy.com/vector-art/8957263-green-car-icon-clipart-in-animated-cartoon-png-flat-vector>
- <https://clipart-library.com/clipart/1653742.htm>
- <https://www.alpinashop.si/p9551/copat-zenski-1s005>

- https://clipart-library.com/clipart/paintbrush-cliparts_3.htm
- <https://clipart-library.com/clipart/kT8ngKzGc.htm>
- <https://www.pobarvanke.net/pobarvanke-stevila/pobarvanka-stevila-ena.html>
- https://clipart-library.com/clipart/figs-cliparts_2.htm
- <https://creazilla.com/nodes/3162097-mushroom-clipart>
- https://www.freepik.com/free-vector/two-storey-house_2608084.htm#query=house%20clipart&position=4&from_view=keyword&track=ais&uuid=3cdb3980-b7d6-4d86-a4bf-d3baaa07b7ce
- <https://globalsymbols.com/symbolsets/arasaac/symbols/15698?locale=hr>
- <https://classroomclipart.com/image/vector-clipart/boys-winter-jacket-icon-clip-art-59189.htm>
- <https://www.vecteezy.com/vector-art/7528325-horse-cartoon-colored-clipart-illustration>
- <https://clipart-library.com/clipart/lamps-cliparts-9.htm>
- <https://creazilla.com/nodes/77903-mouse-clipart>
- <https://illustoon.com/?id=5612>
- <https://creazilla.com/nodes/78602-window-clipart>
- <https://clipart-library.com/clipart/8cEb5A4Mi.htm>
- <https://creazilla.com/nodes/1990777-fish-clipart>
- <https://creazilla.com/nodes/1723080-sun-clipart>
- https://clipart-library.com/clipart/scissor-clipart_5.html
- <https://creazilla.com/es/nodes/77318-tobogan-clipart>
- <https://creazilla.com/nodes/69035-clock-clipart>
- <https://creazilla.com/nodes/78175-winery-clipart>
- <https://www.vecteezy.com/png/9342147-golden-bell-clipart-design-illustration>
- <https://creazilla.com/nodes/13968-cute-frog-clipart>

DNEVI V TEDNU, MESECI, DELI DNEVA

- <https://i.ytimg.com/vi/ZFTaX8jtGco/maxresdefault.jpg>
- <https://os-smihel.splet.arnes.si/files/2020/03/1.-B-2.pdf>
- https://vajadr.splet.arnes.si/files/2020/12/1.-RAZRED_14.12._18.12.pdf

- <https://koledar.su/?p=2088>

SPREGANJE GLAGOLOV

- <https://www.firstcry.com/intelli/articles/verb-to-be-for-kids-uses-and-examples/>
- <https://clipart-library.com/clipart/female-talking-cliparts-2.htm>
- https://pngtree.com/freepng/exercises-clipart-children-doing-exercising-in-cartoon-style-on-white-background-vector_11077586.html
- <https://clipart-library.com/clipart/know-cliparts-11.htm>
- <https://clipart-library.com/clipart/hear-clipart-5.htm>
- <https://www.mycutegraphics.com/graphics/math/kid-holding-calculator.html>
- <https://creazilla.com/nodes/7814478-school-girl-clipart>
- <https://clipart-library.com/clipart/phone-call-cliparts-25.htm>
- <https://www.clipartmax.com/max/m2i8b1d3m2i8i8Z5/>
- <https://clipart-library.com/clipart/8iA6xM7BT.htm>
- https://pngtree.com/freepng/cartoon-children-doing-housework_8461048.html
- <https://www.mycutegraphics.com/graphics/school/school-kids/girl-putting-puzzle-together.html>
- https://pngtree.com/freepng/asian-girl-pointing-at-something-illustration-woman-find-info-graphic-vector_10347492.html
- <https://clipart-library.com/clipart/di9XjpXAT.htm>
- <https://clipart-library.com/clipart/study-cliparts-3.htm>
- https://www.freepik.com/premium-vector/happy-people-talking-speech-bubbles-head_20973856.htm
- <https://clipart-library.com/clipart/writing-students-cliparts-31.htm>
- <https://clipart-library.com/clipart/read-cliparts-2.htm>
- <https://creazilla.com/nodes/36025-girl-is-drawing-clipart>
- <https://creazilla.com/nodes/7772109-sitting-woman-clipart>
- <https://clipart-library.com/clipart/n1228698.htm>

HRANA IN PIJAČA

- <https://clipart-library.com/clipart/soup-clipart-6.htm>
- <https://clipart-library.com/clipart/soup-clipart-55.htm>
- https://media.baamboozle.com/uploads/images/62255/1637160585_132944.jpeg
- <https://creazilla.com/nodes/22711-cup-of-coffee-clipart>
- https://clipart-library.com/clipart/drinking-coffee-clipart_5.html
- <https://pixabay.com/illustrations/man-coffee-cup-happy-smile-tea-6118335/>
- <https://clipart-library.com/clipart/213091.htm>
- https://www.freepik.com/premium-vector/boy-kids-eating-sausage-vector-illustration_49398568.htm
- https://media.baamboozle.com/uploads/images/62255/1637161196_118288.jpeg
- <https://clipart-library.com/clipart/8TGey97qc.htm>
- <https://creazilla.com/nodes/38867-woman-drinking-tea-clipart>
- <https://clipart-library.com/clipart/8TGey97qc.htm>
- <https://clipart-library.com/clipart/ice-cream-clipart-22.htm>
- <https://www.mycutegraphics.com/graphics/ice-cream/girl-eating-ice-cream.html>
- <https://clipart-library.com/clipart/ice-cream-clipart-22.htm>
- <https://www.vecteezy.com/png/19606480-bread-png-graphic-clipart-design>
- <https://www.creativefabrica.com/it/product/boy-kids-eating-bread/>
- https://media.baamboozle.com/uploads/images/62255/1637493469_91482.jpeg
- <https://clipart-library.com/clipart/cheese-clip-art-1.htm>
- <https://clipart-library.com/clipart/1442304.htm>
- https://media.baamboozle.com/uploads/images/183902/1621601035_54058.jpeg
- <https://en.ac-illust.com/clip-art/23881159/butter>
- <https://in.pinterest.com/pin/728316571001753659/>
- https://media.baamboozle.com/uploads/images/839348/1663133904_100404.jpeg
- <https://clipart-library.com/clip-art/apple-clipart-transparent-1.htm>
- https://www.freepik.com/premium-vector/cartoon-boy-eating-apple-white-background_20863746.htm
- <https://clipart-library.com/clip-art/apple-clipart-transparent-1.htm>

- <https://www.vecteezy.com/png/9381015-fresh-meat-clipart-design-illustration>
- <https://www.stickpng.com/img/people/cavemen/caveman-eating-meat>
- https://www.iconfinder.com/icons/5728199/avoid_eat_meat_no_raw_icon

8 PRILOGE

8.1 Anketni vprašalnik za učence

VPRAŠALNIK ZA PRISELJENE UČENCE

Pozdravljeni, sva devetošolki, ki pripravljava inovacijski predlog Začetni tečaj slovenščine Julingo. Pripravljava spletni začetni tečaj slovenščine. Radi bi se seznanili s tem, kako se učenci priseljenci na osnovnih šolah učite slovenščino kot drugi jezik. Prosiva vas, da si vzameta čas in izpolnite spodnji vprašalnik. Vprašalnik je anonimen.

Vnaprej hvala za vaše odgovore, ki bodo pripomogli k bolj kvalitetnemu zapisu inovacijskega predloga.

Starost:

Spol:

Razred:

Koliko časa si že v Sloveniji?

Na kakšen način si se začel/-a učiti slovenščino?

Kolikokrat na teden si se učil/-a slovenščino (ur, dni)?

Katera snov ti je povzročala največ težav?

Imaš kakšen predlog, kako bi se lažje naučil/-a slovenščino?

Ali misliš, da bi se s pomočjo video tečaja lažje naučil/-a slovenščino?

Odgovore učencev sva povzeli v obliki tabele.

Tabela 2: Odgovori učencev

Vprašanja	Odgovori učencev
Starost:	10 (1 učenka), 11 (1 učenka), 12 (2 učenca), 13 (2 učenca), 14 (3 učenci), 15 (2 učenca)
Spol:	7 deklet in 4 fantje
Razred:	5. razred (1 učenka), 7. razred (3 učenci), 8. razred (3 učenci), 9. razred (4 učenci)
Koliko časa si že v Sloveniji?	1 leto (1 učenec), 2 leti (7 učencev), 4 leta (3 učenci)
Na kakšen način si se začel/-a učiti slovenščino?	tečaj slovenščine v šoli (10 učencev), doma z mamo (1 učenec)
Kolikokrat na teden si se učil/-a slovenščino (ur, dni)?	5-krat po 1 uro (5 učencev), 5-krat po 2 uri (1 učenec), 4-krat (1 učenec), 3-krat po 45 minut (1 učenec), 3-krat po 3 ure (1 učenka) 2-krat po 1 uro (1 učenec), vsak dan (1 učenka)
Katera snov ti je povzročala največ težav?	nič (3 učenci), spreganje glagola (2 učenca), sklanjanje samostalnikov (1 učenec), besedne vrste (1 učenec), dvojina (1 učenec), branje in razumevanje besedil (1 učenec), nekatere so mi šle, nekatere pa ne (1 učenec), naravoslovje (1 učenec)
Imaš kakšen predlog, kako bi se lažje naučil/-a slovenščino?	da gres na YouTube in si pogledaš video (1 učenec), igra (2 učenca), igra, videoposnetki (1 učenec), učenje doma (1 učenec), pogovarjanje (1 učenec), ne (5 učencev)
Ali misliš, da bi se s pomočjo video tečaja lažje naučil/-a slovenščino?	ne (2 učenca), da (7 učencev), mogoče, ampak menim, da se je v živo boljše učiti slovenščino (1 učenec), malo (1 učenec)

8.2 Intervju z učenko priseljenko

Našo šolo obiskuje priseljena slepa deklica, ki se je sama naučila slovensko s pomočjo tečaja, ki je potekal preko spletne aplikacije Zoom. Deklica je pri pouku zelo uspešna in brez težav usvaja novo snov v sedmem razredu. Zanimalo naju je, kako je potekalo njeno učenje slovenščine.

Kdaj si prišla Slovenijo? Junija 2023.

Kdaj si se pričela učiti slovenščino? Aprila 2023.

Na kakšen način? Online ure slovenščine preko zooma. Dvakrat na teden po 90 minut.

Kako dolgo si se učila preden si prišla v Slovenijo? Tri mesece.

S pomočjo katerih aplikacij se učiš? Učiteljev? Prej preko zooma z učiteljico slovenščine, zdaj pa obiskujem nadaljevalni tečaj slovenščine v šoli in zelo mi pomaga, da slišim kako se slovenščina uporablja v pogovorih.

Koliko je stal tečaj slovenščine, katerega si se udeležila? 50 evrov na mesec, tečaj pa sem obiskovala malo več kot pol leta.

Zakaj se ti je zdelo pomembno, da se naučiš slovenskega jezika preden prideš v šolo? Zaradi razumevanja razlage učiteljev in da lahko sodelujem pri pouku, česar brez osnovnega znanja jezika ne bi mogla.

Kaj si se najprej naučila? Predstaviti se.

Katera snov ti je delala največje težave? Nič mi ni delalo večjih težav, vendar so mi med težjimi bili samostalniki v dvojini, ura.

Kaj pa dvojina? Zdela se mi je lahka.

Katere besede se ti zdijo čudne, težke ali smešne? Čudna se mi zdi beseda barve.

Kaj priporočaš drugim, da se najprej nauči ob prihodu v Slovenijo? Predstaviti se, dobro je, če učenec ve, kaj pomeni piši, beri in takšno besedišče ter spreganje glagola biti.

8.3 Intervjuja z učiteljicama slovenščine

INTERVJU 1

- 1. Kakšne so vaše izkušnje pri poučevanju slovenščine kot drugega jezika?** S poučevanjem slovenščine kot drugega jezika sem začela pred 12 leti na eni od srednjih šol, kjer niso imeli nikogar, ki bi učil novopriseljene učence slovensko. Takrat sem delala po učbeniku A, B, C gremo. Kasneje sem se z učenci priseljenci ukvarjala tudi v okviru dela na dveh projektih Dvig socialno-kulturnega kapitala in Soočanje z izzivi medkulturnosti. Poučevala sem slovenščino kot drugi jezik.
- 2. Ali sedaj izvajate tečaj slovenščine na vaši šoli?** Ja, imam 2 uri na teden, ki sta sistematizirani.
- 3. Koliko učencev ima vaša šola? 249. Koliko je učencev priseljencev 1. leto? 23. Koliko je učencev priseljencev 2. leto? 15.**
- 4. V kakšni obliki se učenci priseljenci učijo slovenščino 1. leto in kako 2. leto?** Za 1. leto smo dobili sistematiziranih 385 ur. Z učenci od 4. razreda delamo 4 učiteljice, z mlajšimi pa 2. Kar 12 učencev priseljencev je v 1. razredu. Učenci od 1. do 3. imajo vsak zjutraj pol ure tečaja, nato pa še dodatne ure po potrebi. Za učence od 4. do 9. razreda smo organizirali, da so imeli dnevno vsaj eno uro slovenščine kot drugega jezika. Ker je nekaj učencev prišlo med letom, smo morali urnike prilagoditi in imajo sedaj vsaj tri ure slovenščine kot drugega jezika oz. razporejamo ure po potrebi in glede na naš čas. S starejšimi učenci delamo s Sliko jezika in učbenikom Čas za slovenščino 1. Z mlajšimi pa s Sliko jezika in učbenikom ter priročnikom Križ Kraž. Poudarek je povsem na usvajanju besedišča, govoru in pravilnem zapisovanju. Za

2. leto smo organizirali Nadaljevalni tečaj, a se ga veliko učencev ne želi udeležiti, ker je po pouku. Delamo po gradivu Čas za slovenščina 2.

5. **Koliko učiteljev imate na šoli za izvajanje dodatnih ur slovenščine z učenci priseljenci?**
6.
6. **Prosiva za vaše mnenje in utemeljitev: Ali imajo učenci dovolj ur za učenje slovenščine kot drugega jezika?** Ur bi bilo dovolj, v kolikor bi vsi učenci prišli na začetku leta in bi lahko imeli dnevno vsaj eno uro slovenščine. Tako pa prihajajo med šolskim letom. Prav tako so razlike med njimi v napredku, saj nekateri potrebujejo več časa ali pa nimajo delovnih navad, se ne zavedajo, da bi bil napredek hitrejši, če bi se sproti učili tudi doma.
7. **Kako poteka učenje slovenščine in ostalih predmetov pri rednih urah pouka pri učencih priseljencih 1. in 2. leto?** Odvisno od vsakega učitelja, koliko lahko in zna prilagoditi pouk. 1. leto sledijo, kjer lahko. Drugače vadijo s pomočjo gradiv, ki so jih dobili v šoli. 2. leto se jim več sam pouk posebej ne prilagaja.
8. **Bi želeli še kaj poudariti oz. povedati svoje mnenje. Veseli bova vsakega poudarka oz. mnenja.** Učiteljem je vedno težje, saj imajo v razredu že učence s posebnimi potrebi, nadarjene učence, potem pa so tukaj še učenci, ki ne znajo slovenskega jezika. Najbolje bi bilo, da bi se takšni učenci eno leto intenzivno učili slovenščino kot drugi jezik (2–3 ure) in obiskovali pouk le tam, kjer bi lahko vsaj delno sledili pouku (npr. matematika, angleščina) in ure športa, likovne ter glasbe.

INTERVJU 2

1. **Kakšne so vaše izkušnje pri poučevanju slovenščine kot drugega jezika?** S poučevanjem slovenščine kot drugega jezika sem se srečala že v času študija, pred dobrim desetletjem. Takrat sem slovenščino kot drugi jezik poučevala odrasle priseljence, ki so se želeli vključiti na slovenski trg dela, pogoj za to pa je bil opravljen izpit iz slovenščine.

Leta 2019 sem začela delati kot multiplikatorica pri projektu Izzivi medkulturnega sobivanja, v katerega je bila kot konzorcijska šola vključena Osnovna šola Maksa Durjave Maribor. Moje delo je takrat med drugim vključevalo tudi poučevanje slovenščine kot drugega jezika otrok po celotni vertikali (v vrtcu, osnovni in srednji šoli). Trenutno delam kot učiteljica slovenščine, vendar del moje obveze še vedno zajema poučevanje slovenščine kot drugega jezika.

- 2. Ali sedaj izvajate tečaj slovenščine na vaši šoli?** Na naši šoli trenutno izvajamo tečaj slovenščine. Skupine, ki so večinsko homogene, so ločene glede na jezikovno pripadnost in starost.
- 3. Koliko učencev ima vaša šola? Koliko je učencev priseljencev 1. leto? Koliko je učencev priseljencev 2. leto?** Naša šola ima 249 učencev, od tega je 23 učencev v Sloveniji 1. leto, 15 pa 2. leto.
- 4. V kakšni obliki se učenci priseljenci učijo slovenščino 1. leto in kako 2. leto?** Učenci priseljenci, ki so v Sloveniji 1. leto, imajo na začetku šolskega leta tečaj slovenščine vsak dan. V letošnjem šolskem letu so nekateri učenci imeli 7 ur tečaja na teden. V novem ocenjevalnem obdobju, ko so nekateri učenci že precej napredovali, nekateri pa so komaj prišli v Slovenijo, se je urnik tečaja nekoliko prilagodil. Učenci imajo glede na čas v Sloveniji in njihov napredek od 3 do 7 ur tečaja na teden.

Učencem, ki so v Sloveniji 2. leto, tečaj jezika več ne pripada oziroma ure za nadaljevalni tečaj niso sistemizirane. Na šoli to rešujemo tako, da dve učiteljici izvajava tečaj po pouku, hkrati pa imajo učenci tečaj pri mentorskih urah. Kljub tem uram pa je opazna precejšnja vrzel med znanjem, ki ga učenci lahko usvojijo v enem letu, in znanjem, ki je potrebno, da se lahko učenci učijo v učnem jeziku.

- 5. Koliko učiteljev imate na šoli za izvajanje dodatnih ur slovenščine z učenci priseljenci?** Na naši šoli dodatne ure slovenščine z učenci priseljenci izvaja 6 učiteljev.

- 6. Prosiva za vaše mnenje in utemeljitev: Ali imajo učenci dovolj ur za učenje slovenščine kot drugega jezika?** Kljub trudu učencev, učiteljev in vodstvenega kadra, da bi učencem priseljencem omogočili čim hitrejšo vključitev, bi ti potrebovali še več ur slovenščine. Sicer je njihov napredek viden, vendar bi lahko bil večji, če bi učenci imeli tečaj v strnjeni obliki (vsaj dve uri dnevno). Tako bi se lahko že na polovici šolskega leta večina učencev aktivno priključila k pouku. Poleg tega bi bilo optimalno, da bi lahko učence razdelili v homogene skupine, saj bi bil potem napredek hitrejši. Pri tem je treba poudariti, da drugo leto učenci razen prilagoditev ostanejo brez tečaja.
- 7. Kako poteka učenje slovenščine in ostalih predmetov pri rednih urah pouka pri učencih priseljencih 1. in 2. leto?** Učenci priseljenci načeloma vsak dan obiščejo tečaj slovenščine kot drugega jezika. Pri urah, kjer lahko sodelujejo, npr. matematiki in angleščini, sodelujejo kot vsi ostali učenci, pri drugih urah pa se usvajanje snovi prilagaja. Učenci lahko spoznavajo snov v svojem jeziku in jo nato prevedejo v slovenščino, lahko pa pri pouku utrjujejo snov s tečaja.
- 8. Bi želeli še kaj poudariti oz. povedati svoje mnenje. Veseli bova vsakega poudarka oz. mnenja.** Veliko se pogovarjamo o učencih priseljencih ter njihovi vključitvi v naše jezikovno in kulturno okolje, kar je hvale vredno. Pri tem imamo v mislih učence, ki so v Sloveniji 1. ali 2. leto. Ko pretečeta ti dve leti, pa učenci nimajo več nikakršnih prilagoditev, ocene morajo pridobivati kot vsi ostali učenci, njihovo znanje jezika pa velikokrat še ni na ravni, na kateri bi zmogli učenje v slovenskem jeziku. Morda bi bilo treba razmisliti, kaj storiti takrat, ko učenec zgolj zaradi jezikovne prepreke ne more napredovati. Usvajanje jezika namreč traja več let, ne le dve, kot predvideva trenutna zakonska ureditev.

8.4 Izpolnjen vprašalnik za učitelje slovenščine kot drugi tuji jezik

VPRAŠALNIK ZA UČITELJE, KI SO ALI IZVAJAJO TEČAJE SLOVENŠČINE NA OSNOVNIH ŠOLAH

Pozdravljeni, sva devetošolki, ki pripravljava inovacijski predlog Začetni tečaj slovenščine Julingo. Pripravljava spletni začetni tečaj slovenščine. Radi bi se seznanili s tem, kako se učenci priseljenci na osnovnih šolah učijo slovenščino kot drugi jezik. Prosiva vas, da si vzameta čas in izpolnite spodnji vprašalnik. Vprašalnik je anonimen, prav tako ne bova objavili imen šol. Vnaprej hvala za vaše odgovore, ki bodo pripomogli k bolj kvalitetnemu zapisu inovacijskega predloga.

- 1. Kakšne so vaše izkušnje pri poučevanju slovenščine kot drugega jezika?** Moja izkušnja je zelo pozitivna. To so učenci, ki rabijo res veliko empatije in časa, da se znajdejo v novem okolju. Mi smo tisi, ki jim moramo to tudi nuditi. Veseli me, da vsako leto znova vidim velik napredek in veselju ob prvih odličnih ocenah. To je tudi potrditev zame, da delam to res s srcem.
- 2. Ali sedaj izvajate tečaj slovenščine na vaši šoli?** Da.
- 3. Koliko učencev ima vaša šola? Koliko je učencev priseljencev 1. leto? Koliko je učencev priseljencev 2. leto?** Našo šolo v šolskem letu 2023/2024 obiskuje 539 učencev. Skupaj je učencev priseljencev 137, od tega se jih prvo leto šola 30 in drugo leto 15.
- 4. V kakšni obliki se učenci priseljenci učijo slovenščino 1. leto in kako 2. leto?** Prvo leto se učenci naučijo jezika predvsem s pomočjo jezikovnih kartic, slikovnega gradiva, ob branju slikopisov in sestavljanju lastnega slovarčka. Veliko je tudi besednih iger. Seveda pa je tudi nekaj slušnega in kasneje bralnega razumevanja. Drugo leto se učenci učijo tako, da je več bralnega razumevanja in pisanja.
- 5. Koliko učiteljev imate na šoli za izvajanje dodatnih ur slovenščine z učenci priseljenci?** Na šoli priseljence poučuje ena učiteljica slovenščine.

- 6. Prosiva za vaše mnenje in utemeljitev: Ali imajo učenci dovolj ur za učenje slovenščine kot drugega jezika?** Menim, da imajo učenci dovolj dodatnih ur slovenščine. Seveda pa je veliko odvisno tudi od njih samih, koliko bodo jezik utrjevali tudi doma in ob branju knjig.

- 7. Kako poteka učenje slovenščine in ostalih predmetov pri rednih urah pouka pri učencih priseljencih 1. in 2. leto?** Učenci, ki se šolajo 1. in 2. leto, uporabljajo pri pouku telefon in google prevajalnik.

- 8. Bi želeli še kaj poudariti oz. napisati svoje mnenje. Veseli bova vsakega poudarka oz. mnenja.** Opažam, da je učencem ob učenju novega jezika v veliko pomoč predvsem slikovno gradivo.